

l'Arxiu Històric de Girona, l'Arxiu Municipal de Palafrugell continua fidel als seus objectius de potenciar i donar a conèixer el patrimoni documental, que va iniciar el 1998 amb *Notes i dietaris de la família Fina (1561-1878)* i altres posteriors, o amb la col·lecció *Quaderns de Palafrugell*, que ja va per la dotzena de títols.

Publicar un recull epistolar com aquest, referit a l'època actual, tindrà en el futur importants dificultats. Durant l'última desena d'anys, la difusió galopant del telèfon mòbil i les comunicacions a través de la xarxa d'Internet han acabat en relativament poc temps amb el correu convencional, que avui dia gairebé només tragina factures i publicitat gràfica. Les cartes manuscrites comencen a ser una raresa.

No sabria pas establir si això és bo o no, però el que sí és cert és que representa un canvi important. Mentrestant, seguirà essent un plaer llegir llibres com aquest de *Les cartes de les famílies Roger i Rosés*, que tan bé emmiralla una època, uns personatges, un lloc i uns interessos concrets, a través d'una grafia popular i senzilla i uns girs dialectals que resulten entenedors i identificables, perquè, en el fons, qui s'expressa en les cartes són els besavis o rebesavis de tots nosaltres, els nostres propis avantpassats, i si no ho eren per sang, com a mínim sí que és la seva mateixa veu la que s'hi escolta.

Antoni Lledó Crosa

Escriitures per a un mil·lenari

Nonó, Brígida.

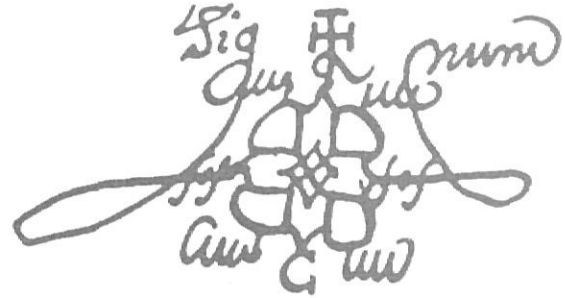
Mil anys d'història escrita. Maçanet de la Selva.

Taller d'Història de Maçanet de la Selva, 2001.

El Taller d'Història de Maçanet de la Selva, d'ençà de la seva creació, l'any 1981, ha portat a terme una línia de treball exemplar en la salvaguarda del patrimoni i el coneixement i difusió de la història local. Les diferents publicacions que periòdicament ha tret a la llum aquesta entitat des del modèlic treball *El nostre poble de pagès* (1988) són el reflex de la seva vitalitat i de l'entusiasme per donar a conèixer als convilatans aquella història que els és més propera.

En aquesta ocasió, coincidint amb el mil·lenari de les primeres referències escrites que se suposaven de l'indret, el Taller ha volgut aplegar en aquest nou llibre una mostra dels documents que fan possible aquest coneixement del passat de Maçanet. Amb aquesta finalitat es va encomanar a la jove historiadora Brígida Nonó la tasca no gens fàcil de seleccionar, recopilar i transcriure prop d'uns 150 documents, de diversa procedència, referents o relacionats amb Maçanet, la cronologia dels quals abraça, inicialment, de l'any 1001 fins a l'any 1935. Posteriorment s'hi van afegir, com a annex de la col·lecció documental, dos documents, un de l'any 919 i un altre del 935, que fan recular encara més l'existència del topònim que dóna nom al municipi.

El llibre, molt ben editat, presenta aquesta col·lecció

documental no només amb els registres i les transcripcions corresponents, sinó també amb una reproducció fotogràfica de cadascun dels documents, cosa que permet fer-se una idea de l'evolució i la complexitat de l'escriptura al llarg dels segles, així com de l'important treball que ha comportat la transcripció de tot aquest corpus documental.

La recopilació, com explica l'autora, parteix d'un treball previ impulsat pel mateix Taller d'Història, de buidatge i localització de documents pels diferents centres d'arxius (fins i tot s'ha revisat la documentació microfilmada de l'Arxiu ducal dels Medinaceli, a Poblet), tasca que va comptar amb la participació de les també historiadores Teresa Estany i Anna Gironella.

El conjunt de documents que es presenten procedeix en bona part de l'Arxiu Fidel Fita d'Arenys de Mar (gairebé un 50%), i també de l'Arxiu Diocesà de Girona, l'Arxiu Capitular de Girona, l'Arxiu de la Corona d'Aragó, l'Arxiu Nacional de Catalunya o l'Arxiu Comarcal de Santa Coloma de Farners, entre d'altres.

El contingut dels documents seleccionats és ric i divers, des dels documents del pagès als del vescomte, el monjo o el bisbe; des de documents de gran solemni-

tat a d'altres propis de la vida quotidiana, però que tenen uns i altres el denominador comú d'acostar-nos a la realitat històrica de cada moment. Hom pot trobar-hi documents curiosos, com el referent al dejuni general que es va decretar l'any 1450 amb motiu de la pesta que assolava el territori, al mateix temps que es feia el vot d'erigir capella a sant Jordi al castell de Torcafelló (doc. 50), o bé la promesa que el 1350 va fer el domer Bernat Mola a l'altre domer de Maçanet, Guillem Riera, de fer-li el servei, a causa del viatge que aquest havia d'emprendre cap a Roma per guanyar el perdó general (doc. 31).

A part dels documents seleccionats que es transcriuen, al final del volum es presenta també una llista de la totalitat dels documents relacionats amb Maçanet que s'han localitzat en els diversos arxius consultats, amb els seus corresponents registres, que seran de gran utilitat per a qualsevol futur treball sobre la història del municipi.

El llibre de Brígida Nonó serà sens dubte una bona eina de consulta per als investigadors, però alhora també un referent per a tots els maçanetencs, ja que hi veuran reflectides les arrels de la seva identitat com a poble.

Santi Soler i Simon